

فرهنگ

آخرین جزئیات از سریال استراتژیک «موسی»^(ع)

به کارگردانی ابراهیم حاتمی کیا: همکاری دولت در تامین بودجه گره گشااست

عبور از نیل دره فصل



میلاد جلیلیزاده خبرنگار گروه‌فرهنگ

تولید پروژه «حضرت موسی(ع)» به کارگردانی ابراهیم حاتمی کیا برای فصل طراحی شده که تا امروز فیلمنامه سه فصل آن به نگارش درآمده است. تا‌به حال حتی یک پلان از این پروژه جلوی دوربین نرفته و به‌نظر می‌رسد علی‌رغم بودجه‌ای که برای این پروژه مصوب شده، همچنان عزم جدی برای تخصیص بودجه وجود ندارد. حمایت به‌موقع دولت از این پروژه هم به لحاظ منطقی مالی و هم از جهت راهبردی، اقدامی به‌صرفه و موثر است. ساختن این مجموعه سریال مثل سایر پروژه‌های الف ویژه، نیازمند بودجه جداگانه‌ای از بودجه ثابت تلویزیون در لوایح سالانه دولت است. در آبان‌ماه ۱۴۰۱، مجلس کمک‌حمایتی برای دو سریال موسی و «سلمان فارسی» در نظر گرفت که باید توسط دولت از منبعی جداگانه از بودجه سالانه صداوسیما پرداخت می‌شد. سلمان در میانه‌های راه است اما موسی هنوز جلوی دوربین نرفته و به گفته رئیس صداوسیما ۴۰ فیلمنامه فاخر دیگر هم در دستورکار ساخت این سازمان قرار دارند که هیچ کدام به مرحله تصویب نرسیده‌اند و نام کارگردان‌هایی مثل احمدرضا درویش و مسعود جعفری جوزانی در میان‌شان به چشم می‌خورد.



چهارم آبان‌ماه ۱۴۰۱ بود که نمایشگاه سریال درحال ساخت سلمان فارسی

به مدت یک هفته به همت اداره کل امور مجلس صداوسیما در محل دائمی نمایشگاه خانه ملت، واقع در اهروی محن علنی مجلس شورای اسلامی برپا شد و نمایندگان حضور در محل دائمی نمایشگاه خانه ملت در جریان جزئیات روند ساخت این سریال فاخر درباره بار ایرانی پیامبر اسلام(ص) قرار گرفتند.

آشنایی با تجهیزات و وسایل و لباس‌های تهیه‌شده برای این سریال بخشی از نمایشگاه را تشکیل داده بود، همچنین نمایندگان بخش‌هایی از پشت‌صحنه سریال به نویسندگی و کارگردانی داوود میرباقری را هم به نظاره نشستند. عبدالعلی جمعی‌مفتری، عضو هیات‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس در جریان بازدید از همین نمایشگاه گفت: «تولیدات در حوزه‌های هنری بسیار زیاد است، اما ساخت سریال‌های فاخر که می‌توانند در تاریخ ماندگار شوند، بسیار کم است. ساخت چنین سریال‌هایی بی‌تردید در روحمه مردم تأثیر مثبت خواهد گذاشت. با توجه به منابع کمی که در ساخت آثار تاریخی و فرهنگی وجود دارد، نیازمند اقدامات ویژه‌ای در راستای حمایت از ساخت چنین سریال‌هایی هستیم.» او ادامه داد: «برای بالا بردن کیفیت کار در ساخت چنین سریال‌هایی نیازمند هزینه‌زیادی هستیم، البته درنظر داشته‌باشیم که این هزینه‌ها همان سرمایه‌گذاری است که در تاریخ و تمدن می‌تواند ماندگار باشد، بنابراین در

مجلس تلاش می‌کنیم در برنامه توسعه هفتم، مسریه‌راهی حمایتی از سازمان صداوسیما در پیش از قبل پربزرگ کنیم.»
موسسین فرهنگی مجلس شورای اسلامی هم در این غلامرضا منتظری، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی هم در این باره با تسنیم گفتگو کرد و گفت: «در سال ۱۴۰۱ نشست‌های مختلفی با آقای جبلی و معاونان‌شان داشتیم. اعضای کمیسیون فرهنگی کاملا منتقد القولند می‌بینید یکی از دلایل طولانی شدن تولید سریال سلمان فارسی کمبود اعتبار است یا سریال حضرت موسی(ع) که ساخت آن یکی از زروهای ملت

درمورد بودجه پرسروصدای سریال‌های موسی و سلمان هم با اینکه

از تصویب مجلس گذشت‌اند، هنوز خبری منتشر نشده که نشان

این نکته مهم و قابل توجه این است که تاخیر در پرداخت

نظر مجلس برای رفع مشکلات بودجه‌ای خودشان جلب کنند، بلکه به سریال موسی هم در این زمینه یاری رساندند. بعدها در سوم خرداد سال ۱۴۰۲ پیامن تصاعدی بالا بی‌رد. به‌طور مثال سریال اسام علی با برآورد ۲۰۰ میلیون تومان مصوب شد و تقریباً با همین قیمت الف ویژه روی آنتن داشته‌باشیم، لازمه آن این است که منابع لازم برای چنین تولیداتی به‌صورت جداگانه به صداوسیما اختصاص یابد.» یعنی در آبان‌ماه سال ۱۴۰۱ که مجلسی‌ها درباره حمایت مالی از سریال‌های الف ویژه صحبت می‌کردند، ناظر به همین دست‌آرایی‌های جبلی با آنها در خصوص لزوم تخصیص بودجه‌های جداگانه‌ای به صداوسیما برای این پروژه‌ها در تعامل بوده است و نوشته و هنوز حتی به پیش‌تولید هم نرسیده است.

بسیستم دی‌اه سال ۱۴۰۱، محمدرضا میرتاج‌الدینی، نایب‌رئیس کمیسیون برنامه‌بودجه مجلس، در گفت‌وگو با تسنیم اعلام کرد هرکدام از سریال‌های موسی و سلمان فارسی، بودجه جداگانه‌ای غیر از آنچه دولت در سند مربوط به سال ۱۴۰۲ برای صداوسیما در نظر گرفته است، می‌خواهند. مجلس درحالی این بودجه‌ها به‌تعبیر خودشان «کمک‌حمایتی» از موسی و سلمان را مصوب کرده بود که خودش بودجه‌ای برای تخصیص به هیچ حوزه‌ای در اختیار نداشت. این قصد جدیدی نیست که بودجه‌هایی در مجلس مصوب شوند و هنگام پرداخت آن توسط دولت، این اتفاق کامل‌تر ندهد، با تأخیر انجام شود یا عملاً مسکوت بماند.

هفته ۱۰ مرداد ۱۱۴۰۲ شماره ۳۲۶

۱۲

ادامه از صفحه ۱۲

هفته ۱۰ مرداد ۱۱۴۰۲ شماره ۳۲۶

۱۳

زبانی برای حرف زدن با دنیا

نه مخاطبان داخلی سینما تنها همان کسانی هستند که در چند پردیس شمال شهر تهران، آمار فروش سطح پایین‌ترین کم‌دی‌ها را به صدر جدول می‌رسانند و نه مخاطبان خارجی سینمای ایران فقط تعدادی خبرنگار و دست‌اندرکار چند جشنواره اروپا و آمریکای شمالی هستند. سال‌ها بود که برای جانداختن این نکته دشواری‌هایی وجود داشت و دو گروه به‌هم‌چو اجازه نمی‌دادند که تصویری از موفقیت فیلمسازی ایرانی، خارج از این دو قالب جابقتد. یک گروه با مهندسی اکران و صد‌رتشنین کردن پیاپی کم‌دی‌های مبتذل بزفوش، ادعای می‌کردند که اکثریت مخاطبان ایرانی دوستداران همین آثار مبتذل هستند و عده‌ای دیگر، جهانی شدن را معادل حضور یا کسب جایزه در جشنواره‌های فرنگی می‌دانستند. باطل‌کننده عین چنین معیاتی، استقبال بود که از دو سریال یوسف پیامبر و مختارنامه هم در بین مخاطبان داخل ایران و هم در سطح بین‌المللی صورت گرفت. گذشته از اینکه هرکدام از این مجموعه‌ها به‌رغم هزینه اولیه بالایی که برای ساخت‌شان شد، در ادامه چقدر به لحاظ مالی برای صداوسیما منفعت داشتند، تأثیر فرهنگی چنین آثاری، هم روی مخاطبان داخلی و هم روی مخاطبان خارج از کشور بسیار قابل توجه بود.

پخش سریال حضرت یوسف در ۹۰ کشور جهان، تعداد بیننده میلیاردهی داشته است. به‌قدری استقبال از این سریال بالا بود که در عراق، تصاویر بازیگران آن را کنار تصاویر بازیگران هالیوودی به فروش رساندند و مصطفی زمانی، بازیگر نقش حضرت یوسف در این سریال، نزد مخاطبان مصری به محبوب‌ترین چهره تبدیل شد. برای مختارنامه هم اتفاق مشابهی رخ داد. به‌طور مثال دو ماه بعد از نمایش «مختارنامه»، در تلویزیون ایران، شیعیان عربستان با ارسال پیامک‌هایی، آغاز پخش این سریال را به‌هم‌دیگر تهریک گفتند. آنها اعتقاد داشتند که سریال «مختارنامه» بیدارکننده آذهان مسلمان در برابر تاریخ‌ستیزان سلفی و وهابی خواهد بود. در همان ایام، مساجد و حسینیه‌های مناطق مختلف عربستان شاهد گفت‌وگوهای مسلمانان و شیعیان این کشور درخصوص پخش این سریال و روشنگری درخصوص قیام مختار ثقفی و مظلومیت اهل‌بیت(علیها السلام) بود. به‌عنوان تأثیری که این سریال روی روابط فرهنگی ایران و کشورهای عرب داشت، می‌توان به جایی اشاره کرد که وقتی در روزهای ۲۲ و ۲۵ بهمن‌ماه سال ۱۳۹۰، اولین قسمت عربی سریال مختار از شبکه بین‌المللی آیفیلم روی ماهواره‌های عرب‌ست، نایل‌ست و هات‌برد پخش شد، بینندگان کشورهای مختلف عربی صدها پیام تشکر را برای وب‌سایت شبکه بین‌المللی فیلم و سریال عربی ارسال کردند. همان زمان نیروهای امنیتی در عربستان سعودی تمام موسسات تکثیر DVDدر آن کشور را زیر نظر گرفتند و به صورت منظم به‌گشت‌زنی پرداختند تا مانع از تکثیر انبوه اولین قسمت از نسخه عربی سریال مختار ثقفی شوند. بعضی از نهادهای مذهبی وابسته به جریان سلفی، پیش از پخش این سریال نسبت به آن گارد منفی داشتند. آنها از نمایش تاریخ اعراب هراس داشتند چون می‌ترسیدند چهره‌ای جاهل و خیانتکار از این قوم نمایش داده شود و در ضمن نگران ترویج فراتر ایرانی از متون اسلامی بودند که به گفته خودشان، جهان اسلام را به سمت تشیع می‌برد. اما در همان ایام روزنامه بحرینی «الوسط»، با ارائه تحلیلی مفصل از «مختارنامه» نوشت: «این سریال برخلاف سریال‌ها و فیلم‌های غربی و اسرائیلی که مسیری جز بدگویی اعراب باطل نگرده‌اند، اعتبار اعراب را به آنها برگردانده است.» روزنامه‌الوسط در ادامه با اشاره به نخستین سکانس «مختارنامه»، که دیدار گمان و مختار است و همین‌طور دیگر سکانس‌ها از روابط این دو دوست افزود: «در این سریال بر اخلاقیات عرب‌ها دست گذاشته شده است، و عنوان کرد که «از این طریق می‌شود نگاه طبقه فرهنگی و هنرمند ایرانی به اعراب را تشخیص داد و در کنار آن متوجه رنگ و بوی میراث فارسی و اشارات عرفانی حاضر در سناریوی مختارنامه شد.» از «مختارنامه»، در کشورهای عمان و امارات متحده عربی هم استقبال بالایی به عمل آمد و به‌طور کل تأثیر بسیار خوبی روی رابطه فرهنگی ایران با ملت‌های عرب داشت که همین موضوع، از اهمیت راهبردی فراوانی برخوردار است.

اگر به تبلیغات ضدایرانی در کشور عراق که طی سال‌های اخیر شدت گرفته توجه کنیم، در خواهیم یافت که احتمالاً هنوز یکی از موثرترین راه‌ها برای مقابله با چنین سمپاشی‌هایی، کار روی پروژه‌های بزرگ و قدرتمندی مثل مختارنامه است. هنگام پخش این سریال، در جنوب عراق و بعضی، اهالی این مناطق بازمزمه‌های بانثارات‌الحسین و اشک به استقبال آخرین ساخته تاریخی-مذهبی داوود میرباقری رفتند. در عراق مردم اعتقاد داشتند که با پخش قسمت اول سریال «مختارنامه»، محرم زودتر آغاز شده است. رضا دراستگار، منتقد سینما هم در این باره می‌گوید: «جالب است بدانید اقتدر فیلم‌های ماندگار مذهبی و تاریخی در ذهن‌ها باقی می‌ماند و مورد تحسین آذهان عمومی است که با یک تپه‌چهره شباهت من به فریبرز عرب‌نیا که عراقی‌ها چنین استنباطی از چهره‌بند داشته‌اند، چنان مورد تحسین و تمجید در راهمیایی ارضین قرار گرفت که توصیف‌کردنی نیست تا پدر لوط مسیر تصویر فریبرز عرب‌نیا در قامت مختار نصب شده بود و چند موبک هم به این نام فعالیت می‌کرد. اینها اثرگذاری حوزه نمایشی و کارهای فرهنگی را نشان می‌دهد.» وقتی کنگره آمریکا گزارش می‌کند که «سینماگران آمریکایی به عنوان سفیران حسن‌نیت این کشور که نیازی به حمایت مالیات‌دهندگان آمریکایی هم ندارند، با فیلم‌های هالیوود جهان را از سبک زندگی آمریکایی و ارزش‌های آن از نظر سیاسی، فرهنگی و تجاری مطلع می‌کنند و (میزان این تأثیرگذاری) قابل اندازه‌گیری نیست.» می‌توان به اهمیت کلان و راهبردی این نوع محصولات فرهنگی و هنری بیشتری برد و این را درافت که تمرکز روی ساخت آثاری از این دست، کم‌هزینه‌تر و پربفایده‌تر از بسیاری فعالیت‌های دیگر است.

سریال‌سازی دنیا

در سال‌هایی که ما غایب بودیم

وقتی در سال ۲۰۱۵ میلادی اعلام شد که درآمد صنعت سریال‌سازی آمریکا تنها از راه فروش تبلیغات، بالغ بر (۷۱ میلیارد دلار، بوده، دیگر تمام کسانی که در جدی بودن گردش مالی صنعت سریال‌سازی به‌عنوان رقمی برای سینما تردید داشتند، کلاه از سر برداشتند و سیر انداختند. (۷۱ میلیارد دلار، یعنی چیزی حدود یک‌ونهم برابر درآمد فنای این دو سال. شاید اولین نکته‌ای که با نظر انداختن به چنین آمارهایی به ذهن برسد، سوال قیاس‌نویدن گردش مالی صنایع ایالات متحده با دیگر کشورها باشد، اما در همان سال ۲۰۱۵ کشوری در رتبه دوم صادرات سریال‌های تلویزیونی قرار گرفت که به‌لحاظ موقعیت جغرافیایی، بافت جمعیتی، امکانات اقتصادی و حتی تا حدودی موقعیت سیاسی، مقدار زیادی به ایران شبیه بود. رتبه دوم فروش سریال‌های تلویزیونی در دنیا به کشور ترکیه با رقم ۲۰۰ میلیون دلار تعلق داشت و پس از آن کشورهای کره‌جنوبی، بریتانیا و تایلند در رده‌های بعدی قرار داشتند. واضح است که در همان زمان هم نمی‌شد کل گردش مالی سریال‌های ترکی را با همتایان آمریکایی‌اش در حد یک‌دو قواره دانست. اما نکته قابل توجه اینجاست که الاوترک‌ها نسبت به آمریکایی‌ها در این زمینه رشد سریع‌تری داشتند و نایا ایران به‌رغم ظرفیت‌هایی که داشتند، در این سال‌ها نه تنها سعی نکرد از کشور همسایه‌اش عقب‌مانند، بلکه تلویزیون ایران هم تولید پروژه‌های باکیفیت داستانی را راه‌گارد و به سمت شوهای تلویزیونی، یعنی تولیداتی رفت که هم کم‌هزینه‌بودند، هم هزینه‌شان را اسپانسرشان می‌دادند و هم از طرف دیگر هیچ فایده خاصی نداشتند جز رقابت تلویزیون ملی با شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان در پایین‌ترین سطح و به‌بارتبی در جذب مخاطبان غیرایرانی بیج‌توجهی در این سال‌ها به دست نیامد. برای اولین‌بار در سال ۲۰۰۴ بود که جهان چاچر شد کشور ترکیه در صنعت سریال‌سازی کم‌کم جدی بگیرد.

ترک‌ها در آن سال ۱۰ میلیون دلار از سریال‌سازی و صادرات آن به کشورهای دیگر درآمد داشتند، ولی این‌رقم در سال ۲۰۱۲ به ۲۰۰ میلیون دلار رسید و در ۲۰۱۵ به ۳۰۰ میلیون دلار. حجم صادرات سریال ترکیه در سال ۲۰۱۶ به بیش از ۳۵۰ میلیون دلار رسید و این تجارت بیش از ۷۵ کشور دنیا را در فهرست واردکنندگان محصولات ترکی قرار داده بود. از آن به بعد ترک‌ها سعی کردند دایره مخاطبان‌شان را از کشورهای اسلامی به کشورهای غیراسلامی گسترش دهند تا آنجا که کم‌کم آمریکای‌لاچین هم به‌عنوان خاستگاه نوا تلا که یکی از قدیمی‌ترین و محبوب‌ترین گروه‌های سریال‌سازی در دنیاست، مشتری محصولات ترکی شد. کارهای‌ها یکی از مهم‌ترین بهره‌برداران صنعت سریال‌سازی در جهان هستند. «هالیو» یا موج کروی به‌طوررسمی در سال ۲۰۲۱ وارد لغتنامه آکسفورد شده‌اما این نوازه، در سال ۱۹۹۹ توسط وزارت فرهنگ و گردشگری کره‌جنوبی به کار برده شد و درحقیقت به گسترش جهانی فرهنگ کره‌جنوبی از دهه ۱۹۹۰ به این‌سو اشاره دارد. «موج کروی» در گام‌های نخستین با گسترش سریال‌های درام‌وموسیقی‌پاپ کروی(کی‌پاپ) در آسیای شرقی، جنوبی و جنوب شرقی شکل گرفت و بعدها با رشد اینترنت و شبکه‌های اجتماعی میوزه قرار گرفتن مانه‌نگار کی‌پاپ کروی روی یوتیوب به مفهومی جهانی تبدیل شد. هالیو نعمتی برای کره، تجارت، فرهنگ و وجهه‌شکورش بوده است. از اوایل سال ۱۹۹۹، هالیو به یکی از بزرگ‌ترین پرده‌پدای فرهنگی در سراسر آسیا تبدیل شده است. الهایو فوق‌العاده بوده و در سال ۲۰۰۴ به ۰٫۲ درصد از تولید ناخالص داخلی کره کمک می‌کند که به مقدار تقریباً ۱٫۸۷ میلیارد دلاری می‌رسد. اخیراً در سال ۲۰۱۹، هالیو ۱۲٫۳ میلیارد دلار رشد اقتصادی در کره برآورد کرده است. البته باید توجه کرد که این درصد از اقتصاد بزرگی مثل کره جنوبی کمتر می‌شود و رقم قابل‌توجهی است. در طول دهه گذشته، کره جنوبی بسیار ثروتمند و بسیار آرتنه‌ش‌گردد است. در سال ۱۹۶۵، سرانه تولید ناخالص داخلی کره کمتر از کشور غنا بود. امروزه کره جنوبی دوازدهمین اقتصاد بزرگ جهان است.

نگاهی به چند نمونه از آثار ایرانی که در کشورهای دیگر پخش شدند

سفرهای سریالی به ۵ قاره

در چند سال اخیر که صداوسیما به مرور ضعیف شده، سریال‌هایی مانند «مختارنامه»، «امام علی(ع)»، «ملک

خبرنگار گروه فرهنگ

سلمان»، «مردان آنجلس» و… با هر بار پخش شدن، مانند قلاب نجاتی برای صداوسیما عمل کرده و مخاطبان رفته تلویزیون را دقایقی پای صداوسیما می‌نشانند. خیلی‌ها منتظر باز پخش تلویزیون نمی‌مانند و از طریق تلویزیون و دی‌وی‌دی این مجموعه‌ها را چندین و چندبار می‌بینند. هرکدام از این سریال‌ها نه تنها در ایران، که در کشورهای دیگر هم مورد توجه قرار گرفته و این خودش یکی از دلایل مهم برای تولید این جنس سریال‌ها است. در دنیایی که روایت و داستان حرف اول را می‌زند و عنصر جذابی برای شنیدن عمومی است، این هنر سینما است که فرهنگ ایرانی را می‌تواند به نقاط دیگر جهان برساند و فیلسازان ایرانی برای دیگرانی با زیست متفاوت هم قسه فراوان دارند. در ایام تأثیرگذاری سینما که به نوعی جزء فرهنگ هر کشور هم تلقی می‌شود، می‌توان گفت در ترویج افکار، رفتار، ارزش‌ها و باورهای بین‌مردم چه مستقیم چه غیرمستقیم تأثیر دارد. یکی از موارد مشهور از سریال‌های که موز فرهنگی ایران را به کشورهای اسلامی گسترده کرده است مجموعه سریال‌های داود میرباقری است. سریال امام علی(ع) که به زبان‌های انگلیسی، ترکی و عربی ترجمه شده است، در کشورهای همسایه پخش شد و طرفدارانی از دیگر کشورهای برای خود پیدا کرده است. سریال مختارنامه که کار دیگری از میرباقری است. آخرین سریال پخش‌شده در این ژانر و اولین سریالی است که با موضوع واقعه عاشورا ساخته شده است. مختارنامه نه تنها در ایران، که در کشورهای دیگر مانند ترکیه، لبنان، عراق، افغانستان، پاکستان، بحرین و عربستان مورد توجه قرار گرفت. این سریال در بعضی از این کشورها اقتدر تأثیرگذار بوده است که به‌عنوان بیدار کننده آذهان جوانان مسلمان در برابر تاریخ‌ستیزان سلفی و وهابی، معرفی شده است.

قصه‌های قرآنی و داستان پیامبران هم از جمله مواردی است که سینمای ایران به‌عنوان زبانی مشترک با سایر مردم دنیا استفاده کرده است. «ملک سلیمان»، هم یکی از این آثار سینمایی است که داستانش از دل قصه‌های قرآنی بیرون آمده و به‌خاطر اینکه قصه‌ای تازه از دوره پیامبری حضرت سلیمان داشت، در کشورها و جشنواره‌های خارجی با استقبال همراه شده. ملک سلیمان در کشورهای آسیایی، آمریکای لاتین، ترکیه، برزیل و کشورهای حوزه خلیج فارس پخش و مورد توجه قرار گرفت «مردان آنجلس» یکی دیگری از قصه‌های آتی بود که مرحوم فرار الله تسلیه‌کننده سریال، تولید این سریال تأثیر خوبی در ارتباط و تعامل با دیگر ادیان داشت. برای مثال در سفری که خاتمی، در زمان ریاست‌جمهوری‌اش به واتیکان داشت، یک سی‌دی از این مجموعه را به پاپ ژان پل دوم اهدا کرد. یکی دیگر از اتفاقاتی که اهمیت مردان آنجلس را نشان می‌دهد دیداری است که رهبر انقلاب با عوامل سریال داشتند. در این دیدار، گفته شد: «با‌ها داستان اصحاب کهف را گفته‌ام و شنیده‌ام و خوانده‌ام، اما حقیقت قضیه این است که قصه اصحاب کهف را از شما یاد گرفتیم! آن شبی که شما آن صحنه بسیار زیبا و قوی و پیچیده و عالی را اجرا کردید، من در فهمیدم که اذ قلوبا وینا رب السموات و الارض» یعنی چه. آن شب من این‌را به چشم خودم دیدم. شما حقیقتاً یک داستان قرآنی را زنده و مجسم کردید و آن را در مقابل چشم بینندگان قرار دادید؛ این کار خیلی بزرگی است.» در کارنامه هنری سلحشور، یوسف پیامبر، سریال دیگری است که با مضون دینی ساخته شد و نه تنها در ایران که به گفته مدیران صداوسیما در کشورهای مختلفی پخش شد. محمدعلی انوشه، مدیر بازار فیلم کشورهای اسلامی در سال ۱۳۹۶ مدعی شده بود که این سریال در ۹۰ کشور جهان پخش شده و میزبان نمایش‌گراش نزدیک به چهار میلیارد نفر برآورد شده است. او در همان گفت‌وگوش گفته بود: «این سریال تنها در سه سال و در طول ماه مبارک رمضان به صورت همزمان از ۱۱۰ شبکه تلویزیونی در کشورهای مختلف پخش شده است.» از تأثیرات این سریال می‌توان به شهرت مصطفی زمانی و کتابون ریاحی در کشورهای عربی و استفاده از نام یوسف برای کودکان متولدشده این کشورها در زمان پخش سریال اشاره کرد.

«مریم مقدس» به کارگردانی شهریار بحرانی در سال ۱۳۸۰ به روی پرده رفت. این فیلم سینمایی به دلیل استقبال مخاطبان، سال بعدش در قالب مینی سریال تلویزیونی پخش شد. بحرانی در گفت‌وگویی که با محمدرضا شهیددی‌فر در برنامه چرخ جلال داشت گفته بود: «سریال مریم مقدس که در یکی از کشورهای افریقای نمایش داده شد موجب صلح و آشتی میان مسلمانان و مسیحیان شد.» البته مدتی بعدی استقبال از سریال‌های ایرانی در کشورهای دیگر فقط محدود به قصه‌های قرآنی و دینی نیست. اثر بوخوامی از فیلم‌هایی با ژانر خانوادگی هم هم نام ببریم که در کشورهای دیگر هم دیده شده، سریال ستایش، یک رچرچاد این اثر است. سه فصل نشان به زبان عربی ساخته شده و در کشورهای عربی مخصوصاً لبنان رد خوبی از خود به جای گذاشت. همزمان با پخش این سریال از شبکه‌ای فیلم، بیلبوردهای تبلیغاتی ستایش در سطح شهر لبنان باعث جذب بیننده بیشتری شد. یوسف هبیه، مدیر برنامه‌های شبکه تلویزیونی المانرا در مورد پخش سری اول این سریال در لبنان گفته بود: «درصد مشاهده سری اول این سریال چه در پخش اول و چه در زمان تکرار آن بسیار بالا بود.»